

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2011 m. kovo 28 d.
(OR. en)**

7357/11

**Tarpinstitucinė byla:
2009/0100 (CNS)**

JUSTCIV 40

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Konvencija dėl tarptautinio vaikų ir kitokių šeimos išlaikymo išmokų
išieškojimo

KONVENCIJA DĖL TARPTAUTINIO VAIKŲ
IR KITOKIŲ ŠEIMOS IŠLAIKYMO IŠMOKŲ IŠIEŠKOJIMO

(Sudaryta 2007 m. lapkričio 23 d.)

Šią Konvenciją pasirašiusios valstybės,

NORĖDAMOS pagerinti valstybių bendradarbiavimą tarptautiniu mastu išieškant vaikų ir kitokias šeimos išlaikymo išmokas,

SUVOKDAMOS būtinybę sukurti rezultatyvias ir prieinamas, greitas, veiksmingas, ekonomiškai, atitinkančias poreikius ir teisingas procedūras,

NORĖDAMOS remtis geriausiomis galiojančių Hagos konvencijų ir kitų tarptautinės teisės aktų, visų pirma 1956 m. birželio 20 d. Jungtinių Tautų *konvencijos dėl išlaikymo išmokų išieškojimo užsienyje*, nuostatomis,

SIEKDAMOS pasinaudoti technologijų pažanga ir sukurti lanksčią sistemą, kuri galėtų ir toliau vystytis keičiantis poreikiams ir atsirandant naujoms galimybėms, kurias teikia tolesnė technologijų raida,

PRIMINDAMOS, kad pagal 1989 m. lapkričio 20 d. Jungtinių Tautų *Vaiko teisių konvencijos* 3 ir 27 straipsnius

– imantis bet kokių su vaiku susijusių veiksmų, svarbiausia – vaiko interesai,

- kiekvienas vaikas turi teisę į tokias gyvenimo sąlygas, kokių reikia jo fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam ir socialiniam vystymuisi,
- tėvams arba kitiems už vaiką atsakingiems asmenims tenka didžiausia atsakomybė už gyvenimo sąlygų, būtinų vaikui vystytis, sudarymą pagal jų sugebėjimus ir finansines galimybes, ir
- valstybės dalyvės imasi visų reikiamų priemonių, įskaitant tarptautinių susitarimų sudarymą, kad vaikas būtų išlaikomas tėvų ar kitų atsakingų asmenų, ypač kai tie asmenys gyvena kitoje valstybėje negu vaikas,

NUSPRENDĖ SUDARYTI ŠIĄ KONVENCIJĄ IR SUSITARĖ DĖL ŠIŲ NUOSTATŲ:

I SKYRIUS

TIKSLAS, TAIKymo SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Tikslas

Šia Konvencija siekiama užtikrinti veiksmingą tarptautinį vaikų ir kitokių šeimos išlaikymo išmokų išieškojimą, visų pirma:

- a) sukuriant visapusišką susitariančiųjų valstybių institucijų bendradarbiavimo sistemą;
- b) sudarant sąlygas pateikti prašymus sprendimams dėl išlaikymo priimti;
- c) užtikrinant sprendimų dėl išlaikymo pripažinimą ir vykdymą; ir
- d) reikalaujant veiksmingų priemonių, padedančių greitai vykdyti sprendimus dėl išlaikymo.

2 straipsnis
Taikymo sritis

- 1) Ši Konvencija taikoma:
 - a) iš tėvų ir vaiko santykių kylančioms prievolėms išlaikyti jaunesnį nei 21 metų asmenį;
 - b) sprendimų dėl sutuoktinių tarpusavio išlaikymo pripažinimui ir vykdymui arba vykdymui, kai prašymas pateikiamas kartu su reikalavimu, patenkančiu į a punkto taikymo sritį; ir
 - c) sutuoktinių tarpusavio išlaikymui, išskyrus II ir III skyrius.
- 2) Kiekviena susitariančioji valstybė gali pagal 62 straipsnį padaryti išlygą dėl Konvencijos straipsnio 1 dalies a punkto taikymo ir numatyti, kad jis galioja jaunesniems nei 18 metų asmenims. Šią išlygą padariusi susitariančioji valstybė negali reikalauti taikyti Konvenciją tokio amžiaus asmenims, kurie dėl šios išlygos nepatenka į Konvencijos taikymo sritį.

- 3) Kiekviena susitariančioji valstybė pagal 63 straipsnį gali pareikšti, kad išplečia visos ar dalies Konvencijos taikymo sritį į ją įtraukdama bet kokias išlaikymo prievoles, kylančias iš šeimos santykių, tėvystės ar motinystės, santuokos arba giminystės, įskaitant visų pirma prievoles apsaugos reikalingiems asmenims. Toks pareiškimas sukuria pareigą santykiuose tarp dviejų susitariančiųjų valstybių tik tada, jei jų pareiškimai susiję su tomis pačiomis išlaikymo prievolėmis ir tomis pačiomis Konvencijos dalimis.
- 4) Konvencijos nuostatos taikomos vaikams, nepaisant jų tėvų šeiminės padėties.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje Konvencijoje:

- a) kreditorius – asmuo, kuriam privaloma mokėti išlaikymo išmokas arba kuris reikalauja, kad jos būtų jam mokamos;
- b) skolininkas – asmuo, kuris privalo mokėti išlaikymo išmokas arba iš kurio reikalaujama, kad jis mokėtų išlaikymo išmokas;

- c) teisinė pagalba – pagalba, reikalinga pareiškėjui sužinoti savo teises ir jomis pasinaudoti ir užtikrinanti, kad prašymai būtų visapusiškai ir veiksmingai išnagrinėjami prašomojoje valstybėje. Tokios pagalbos priemonės gali apimti teisinę konsultaciją, pagalbą pradedant bylą tam tikroje institucijoje, teisinį atstovavimą ir atleidimą nuo bylinėjimosi išlaidų;
- d) rašytinis susitarimas – susitarimas, užfiksuotas bet kurioje laikmenoje, kurioje pateikta informacija bus prieinama vėliau;
- e) susitarimas dėl išlaikymo – rašytinis susitarimas dėl išlaikymo mokėjimo, kurį
 - i) kompetentinga institucija oficialiai parengė arba užregistravo kaip autentišką dokumentą; arba
 - ii) kompetentinga institucija patvirtino, sudarė, užregistravo arba saugojo,ir kurį kompetentinga institucija gali peržiūrėti arba pakeisti;
- f) apsaugos reikalingas asmuo – asmuo, kuris dėl pablogėjusių arba nepakankamų asmeninių gebėjimų nepajėgia savęs išlaikyti.

II SKYRIUS

ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS

4 straipsnis

Centrinių institucijų skyrimas

- 1) Susitariančioji valstybė paskiria centrinę instituciją užduotims, kurias tokiai institucijai nustato ši Konvencija, atlikti.
- 2) Federalinės valstybės, valstybės, kuriose yra daugiau nei viena teisės sistema, arba valstybės, turinčios autonominius teritorinius vienetus, gali paskirti daugiau nei vieną centrinę instituciją ir apibrėžia jų kompetencijos ribas teritorijos ar asmenų atžvilgiu. Kai valstybė yra paskyrusi daugiau nei vieną centrinę instituciją, ji paskiria pagrindinę centrinę instituciją, kuriai gali būti adresuojama bet kokia informacija, skirta perduoti atitinkamai tos valstybės centrinei institucijai.
- 3) Deponuodama ratifikavimo arba prisijungimo dokumentą arba darydama pareiškimą pagal 61 straipsnį susitariančioji valstybė praneša Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatiniam biurui apie paskirtą centrinę instituciją arba centrines institucijas, jų kontaktinius duomenis ir prireikus kompetencijos ribas, apibrėžtas šio straipsnio 2 dalyje. Susitariančioji valstybė nedelsdama praneša Nuolatiniam biurui apie bet kokius pokyčius.

5 straipsnis
Bendrosios centrinių institucijų funkcijos

Centrinės institucijos:

- a) bendradarbiauja tarpusavyje ir skatina savo valstybių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą šios Konvencijos tikslams pasiekti;
- b) siekia visomis įmanomomis pastangomis įveikti sunkumus, kylančius taikant šią Konvenciją.

6 straipsnis
Specialiosios centrinių institucijų funkcijos

- 1) Centrinės institucijos teikia pagalbą dėl III skyriuje nurodytų prašymų. Jos visų pirma:
 - a) perduoda ir priima tokius prašymus;
 - b) inicijuoja procedūras dėl tokių prašymų nagrinėjimo arba palengvina jų inicijavimą.

- 2) Dėl tokių prašymų centrinės institucijos imasi visų tinkamų priemonių, siekdamos:
- a) kai tai yra reikalinga atsižvelgiant į aplinkybes, suteikti teisinę pagalbą arba sudaryti palankesnes sąlygas ją teikti;
 - b) padėti nustatyti skolininko arba kreditoriaus gyvenamąją vietą;
 - c) padėti gauti reikiamą informaciją apie pajamas, o prireikus – apie kitą skolininko arba kreditoriaus turtą, įskaitant turto vietos nustatymą;
 - d) skatinti taikiai išspręsti ginčą, kad išlaikymo išmokos būtų mokamos savanoriškai, prireikus tarpininkavimo, taikinimo būdu arba panašiomis priemonėmis;
 - e) palengvinti prasidėjusį sprendimų dėl išlaikymo, įskaitant bet kokius įsiskolinimus, vykdymą;
 - f) palengvinti išlaikymo išmokų surinkimą ir greitą jų pervedimą;
 - g) palengvinti dokumentų arba kitų įrodymų gavimą;
 - h) teikti pagalbą nustatant tėvystę ar motinystę, kai tai būtina išlaikymo išmokoms išieškoti;
 - i) inicijuoti procedūras arba palengvinti jų inicijavimą, norint taikyti visas reikalingas teritorinio pobūdžio laikinasias priemones, kurių tikslas – užtikrinti, kad būtų išnagrinėtas pateiktas prašymas dėl išlaikymo išmokų;

j) palengvinti dokumentų įteikimą.

- 3) Šiame straipsnyje nurodytas centrinės institucijos funkcijas, kiek tai leidžiama pagal atitinkamos valstybės teisę, gali atlikti viešieji subjektai arba kitos institucijos, prižiūrimos tos valstybės kompetentingų institucijų. Kiekviena susitariančioji valstybė praneša Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatiniam biurui apie paskirtus viešuosius subjektus arba kitas institucijas, jų kontaktinius duomenis ir jų kompetencijos ribas. Susitariančioji valstybė nedelsdama praneša Nuolatiniam biurui apie bet kokius pokyčius.
- 4) Nė viena šio straipsnio arba 7 straipsnio nuostata negali būti aiškinama kaip įpareigojanti centrinę instituciją vykdyti įgaliojimus, kuriuos pagal prašomosios valstybės teisę gali vykdyti tik teismai.

7 straipsnis

Prašymai imtis specialiųjų priemonių

- 1) Centrinė institucija gali pateikti kitai centrinei institucijai pagrįstą prašymą imtis atitinkamų specialiųjų priemonių, numatytų 6 straipsnio 2 dalies b, c, g, h, i ir j punktuose, kai nėra nagrinėjamas 10 straipsnyje numatytas prašymas. Prašomoji centrinė institucija imasi visų reikiamų priemonių, jei įsitikina, kad jos būtinos siekiant padėti galimam pareiškėjui pateikti 10 straipsnyje numatytą prašymą arba nustatyti, ar toks prašymas turėtų būti inicijuotas.
- 2) Centrinė institucija kitos centrinės institucijos prašymu taip pat gali imtis specialiųjų priemonių dėl tarptautinį elementą turinčios bylos dėl išlaikymo išmokų išieškojimo, kuri nagrinėjama prašančiojoje valstybėje.

8 straipsnis

Centrinės institucijos išlaidos

- 1) Kiekviena centrinė institucija padengia savo išlaidas, patirtas taikant šią Konvenciją.
- 2) Centrinės institucijos negali pareiškėjams nustatyti jokių mokesčių už savo suteiktas paslaugas pagal šią Konvenciją, išskyrus ypatingas išlaidas dėl 7 straipsnyje numatyto prašymo imtis specialiųjų priemonių.

- 3) Prašomoji centrinė institucija negali susigražinti išlaidų, patirtų dėl šio straipsnio 2 dalyje nurodytų paslaugų, jei nėra išankstinio pareiškėjo sutikimo dėl tų paslaugų teikimo tokia kaina.

III SKYRIUS

PRAŠYMO PATEIKIMAS PER CENTRINES INSTITUCIJAS

9 straipsnis

Prašymo pateikimas per centrinės institucijas

Prašymas pagal šį skyrį teikiamas prašomosios valstybės centrinei institucijai per susitariančiosios valstybės, kurioje pareiškėjas gyvena, centrinę instituciją. Pagal šią nuostatą vien buvimas valstybėje nelaikomas gyvenimu joje.

10 straipsnis

Galimos prašymų rūšys

- 1) Kreditorius, siekiantis išieškoti išlaikymą pagal šią Konvenciją, prašančiojoje valstybėje gali pateikti tokių rūšių prašymus:
- a) dėl sprendimo pripažinimo arba pripažinimo ir vykdymo;
 - b) dėl sprendimo, priimto arba pripažinto prašomojoje valstybėje, vykdymo;

- c) dėl sprendimo priėmimo prašomojoje valstybėje, kai nėra galiojančio sprendimo, įskaitant, kai būtina, tėvystės ar motinystės nustatymą;
 - d) dėl sprendimo priėmimo prašomojoje valstybėje, kai sprendimo pripažinimas ir vykdymas neįmanomas arba atsisakoma tai padaryti dėl nepakankamo pripažinimo ir vykdymo pagrindo pagal 20 straipsnį ar dėl 22 straipsnio b arba e punkte nurodytų priežasčių;
 - e) dėl sprendimo, priimto prašomojoje valstybėje, keitimo;
 - f) dėl sprendimo, priimto kitoje nei prašomojoje valstybėje, keitimo.
- 2) Skolininkas, kurio atžvilgiu priimtas galiojantis sprendimas dėl išlaikymo, prašančiojoje valstybėje gali pateikti tokių rūšių prašymus:
- a) dėl sprendimo pripažinimo arba dėl adekvačios procedūros, kurios pagrindu sustabdomas arba apribojamas ankstesnio sprendimo vykdymas prašomojoje valstybėje;
 - b) dėl sprendimo, priimto prašomojoje valstybėje, keitimo;
 - c) dėl sprendimo, priimto kitoje nei prašomojoje valstybėje, keitimo.
- 3) Jei šioje Konvencijoje nenustatyta kitaip, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti prašymai nagrinėjami pagal prašomosios valstybės teisę, o 1 dalies c–f punktuose ir 2 dalies b ir c punktuose nurodytiems prašymams taikomos prašomojoje valstybėje galiojančios jurisdikcijos taisyklės.

11 straipsnis
Prašymo turinys

- 1) Visuose 10 straipsnyje numatytuose prašymuose turi būti nurodoma bent:
- a) pareiškimas, kuriame apibūdinamas prašymo arba prašymų pobūdis;
 - b) pareiškėjo vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys, įskaitant adresą ir gimimo datą;
 - c) atsakovo vardas, pavardė ir, jei žinoma, jo adresas bei gimimo data;
 - d) visų asmenų, kuriuos reikalaujama išlaikyti, vardai, pavardės ir gimimo datos;
 - e) prašymo pagrindai;
 - f) kreditoriaus prašymo atveju – informacija, kur išlaikymo išmokos turėtų būti siunčiamos arba pervedamos elektroninėmis priemonėmis;
 - g) informacija arba dokumentas, kurių prašomoji valstybė reikalauja 63 straipsnyje nurodytame pareiškime, išskyrus 10 straipsnio 1 dalies a punkte ir 2 dalies a punkte nurodytuose prašymuose;
 - h) prašančiosios valstybės centrinės institucijos atstovo, atsakingo už prašymo tvarkymą, vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys arba atsakingo skyriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys.

- 2) Reikiamais atvejais ir jei žinoma, prašyme papildomai nurodoma:
- a) kreditoriaus finansinė padėtis;
 - b) skolininko finansinė padėtis, įskaitant skolininko darbdavio pavadinimą ir adresą bei skolininko turto rūšį ir vietą;
 - c) kita informacija, galinti padėti nustatyti atsakovo buvimo vietą.
- 3) Prie prašymo pridedama visa būtina patvirtinamoji informacija arba dokumentai, įskaitant pareiškėjo teisę į nemokamą teisinę pagalbą pagrindžiančius dokumentus. Teikiant 10 straipsnio 1 dalies a punkte ir 2 dalies a punkte nurodytus prašymus, pridedami tik 25 straipsnyje išvardyti dokumentai.
- 4) 10 straipsnyje nurodyti prašymai gali būti pateikiami pagal Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos rekomenduojamą ir paskelbtą formą.

12 straipsnis
Prašymų ir bylų perdavimas, gavimas ir tvarkymas
per centrinės institucijas

- 1) Prašančiosios valstybės centrinė institucija padeda pareiškėjui užtikrinti, kad prie prašymo būtų pridėta visa informacija ir dokumentai, kurie, jos žiniomis, būtini prašymo svarstymui.
- 2) Prašančiosios valstybės centrinė institucija, įsitikinusi, kad prašymas atitinka šios Konvencijos reikalavimus, pareiškėjo vardu ir jo sutikimu perduoda prašymą prašomosios valstybės centrinei institucijai. Prie prašymo pridedama 1 priede pateikta perdavimo forma. Prašančiosios valstybės centrinė institucija prašomosios valstybės centrinės institucijos prašymu pateikia visų 16 straipsnio 3 dalyje, 25 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose ir 3 dalies b punkte bei 30 straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų kopijas, patvirtintas kilmės valstybės kompetentingos institucijos.

- 3) Prašomoji centrinė institucija per šešias savaites nuo prašymo gavimo patvirtina jo gavimą naudodama 2 priede pateiktą formą ir praneša prašančiosios valstybės centrinei institucijai, kokių pradinių veiksmų buvo arba bus imtasi dėl prašymo, ir gali paprašyti papildomų reikalingų dokumentų ir informacijos. Per tą patį šešių savaičių terminą prašomoji centrinė institucija praneša prašančiajai centrinei institucijai asmens, atsakingo už atsakymus į paklausimus apie prašymo svarstymo eigą, vardą, pavardę ir kontaktinius duomenis arba atsakingo skyriaus pavadinimą ir kontaktinius duomenis.
- 4) Per tris mėnesius nuo gavimo patvirtinimo prašomoji centrinė institucija informuoja prašančiąją centrinę instituciją apie prašymo nagrinėjimo būklę.
- 5) Prašančioji ir prašomoji centrinė institucija viena kitą informuoja apie:
 - a) asmenį arba skyrių, atsakingą už konkrečią bylą;
 - b) bylos nagrinėjimo eigą ir laiku atsako į paklausimus.
- 6) Centrinės institucijos apsversto prašymą kuo greičiau, kiek tai įmanoma norint tinkamai įvertinti visus su byla susijusius klausimus.
- 7) Centrinės institucijos naudojami sparčiausiomis ir veiksmingiausiomis turimomis ryšio priemonėmis.

- 8) Prašomoji centrinė institucija gali atsisakyti nagrinėti prašymą tik tuo atveju, jeigu akivaizdu, kad nesilaikoma šios Konvencijos reikalavimų. Tokiu atveju centrinė institucija nedelsdama praneša prašančiajai centrinei institucijai atsisakymo priežastis.
- 9) Prašomoji centrinė institucija negali atmesti prašymo tik dėl to, kad reikia papildomų dokumentų arba informacijos. Tačiau prašomoji centrinė institucija gali paprašyti prašančiosios centrinės institucijos pateikti papildomus dokumentus arba informaciją. Jei prašančioji centrinė institucija to nepadaro per tris mėnesius arba per prašomosios centrinės institucijos nustatytą ilgesnį terminą, prašomoji centrinė institucija gali nuspręsti toliau nenagrinėti prašymo. Tokiu atveju ji praneša prašančiajai centrinei institucijai apie savo sprendimą.

13 straipsnis

Ryšio priemonės

Pagal šio skyriaus nuostatas per susitariančiųjų valstybių centrines institucijas pateiktų prašymų ir prie jų pridėtų dokumentų ar informacijos, arba centrinės institucijos pateiktų dokumentų ar informacijos, atsakovas negali ginčyti motyvuodamas vien atitinkamų centrinių institucijų tarpusavio susižinojimui naudotomis laikmenomis arba ryšio priemonėmis.

14 straipsnis

Galimybė veiksmingai pasinaudoti procedūromis

- 1) Prašomoji valstybė sudaro pareiškėjams galimybės veiksmingai naudotis procedūromis, įskaitant vykdymo ir apskundimo procedūras, taikomas nagrinėjant šiame skyriuje numatytus prašymus.
- 2) Kad užtikrintų tokią galimybę veiksmingai naudotis procedūromis, prašomoji valstybė pagal 14–17 straipsnius suteikia nemokamą teisinę pagalbą, išskyrus atvejus, kai taikoma šio straipsnio 3 dalis.
- 3) Prašomoji valstybė neprivalo teikti tokios nemokamos teisinės pagalbos su sąlyga, kad tos valstybės procedūros leidžia pareiškėjui vesti bylą be tokios pagalbos, ir ta apimtimi, kiek jos tai leidžia, o centrinė institucija nemokamai teikia būtinas paslaugas.
- 4) Nemokamos teisinės pagalbos suteikimo sąlygos negali būti mažiau palankios už analogiškais atvejais šalyje taikomas sąlygas.
- 5) Pagal šią Konvenciją vykdomų procedūrų išlaidų apmokėjimui užtikrinti negali būti reikalaujama jokios garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato, kad ir kaip jie būtų įvardijami.

15 straipsnis

Nemokama teisinė pagalba prašymams dėl vaiko išlaikymo

- 1) Prašomoji valstybė teikia nemokamą teisinę pagalbą visais atvejais, kai kreditorius pagal šį skyrių pateikia prašymus dėl jaunesnio nei 21 metų asmens išlaikymo prievolių, kylančių iš tėvų ir vaikų santykių.
- 2) Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, prašomoji valstybė kitų nei 10 straipsnio 1 dalies *a* ir *b* punktuose nurodytų prašymų atveju ir 20 straipsnio 4 dalyje reglamentuojamais atvejais gali atsisakyti suteikti nemokamą teisinę pagalbą, jei mano, kad prašymas ar bet koks skundas yra akivaizdžiai nepagrįstas.

16 straipsnis

Pareiškimas dėl leidimo patikrinti vaiko išteklius

- 1) Nepaisant 15 straipsnio 1 dalies, valstybė gali pagal 63 straipsnį pareikšti, kad teiks nemokamą teisinę pagalbą kitų nei 10 straipsnio 1 dalies *a* ir *b* punktuose numatytų prašymų atveju ir 20 straipsnio 4 dalyje reglamentuojamais atvejais, remdamasi vaiko išteklių įvertinimu.

- 2) Darydama tokį pareiškimą valstybė suteikia Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatiniam biurui informacijos apie tai, kaip bus tikrinami vaiko ištekliai, įskaitant finansinius kriterijus, kuriuos reikia atitikti.
- 3) Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame prašyme, skirtame valstybei, kuri padarė toje dalyje nurodytą pareiškimą, pateikiamas formalus pareiškėjo patvirtinimas, kad vaiko ištekliai atitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus. Prašomoji valstybė gali paprašyti papildomų vaiko išteklių įrodymų tik tuo atveju, jeigu ji turi rimtų priežasčių manyti, kad pareiškėjo pateikta informacija yra neteisinga.
- 4) Jei palankiausia teisinė pagalba pagal prašomosios valstybės teisę šiame skyriuje nurodytų prašymų dėl vaiko išlaikymo prievolių, kylančių iš tėvų ir vaikų santykių, atveju yra palankesnė nei pagalba, numatyta šio straipsnio 1–3 dalyse, teikiama palankiausia teisinė pagalba.

17 straipsnis

Prašymai, nepatenkantys į 15 arba 16 straipsnio taikymo sritį

Visų pagal šią Konvenciją teikiamų pašymų, nepatenkančių į 15 arba 16 straipsnio taikymo sritį, atveju:

- a) nemokamos teisinės pagalbos teikimas gali būti susiejamas su lėšų arba prašymo pagrįstumo patikrinimu;

- b) pareiškėjas, kuriam kilmės valstybėje buvo suteikta nemokama teisinė pagalba, bet kurioje pripažinimo arba vykdymo procedūroje turi teisę gauti nemokamą teisinę pagalbą, atitinkančią bent jau tomis pačiomis aplinkybėmis teikiamą, valstybės, į kurią kreipiamasi, teisėje numatytą pagalbą.

IV SKYRIUS

PROCEDŪRŲ PRADĖJIMO APRIBOJIMAI

18 straipsnis

Procedūrų apribojimai

- 1) Jei sprendimas priimtas susitariančiojoje valstybėje, kurioje kreditorius turi nuolatinę gyvenamąją vietą, skolininkas negali kitoje susitariančiojoje valstybėje pradėti procedūros dėl sprendimo keitimo arba naujo sprendimo priėmimo, kol kreditorius ir toliau nuolat gyvena valstybėje, kurioje tas sprendimas priimtas.
- 2) Šio straipsnio 1 dalis netaikoma:
 - a) kai šalys yra sudariusios rašytinį susitarimą dėl kitos susitariančiosios valstybės jurisdikcijos, išskyrus ginčus dėl vaiko išlaikymo prievolių;

- b) kai kreditorius aiškiai sutiko su tos kitos susitariančiosios valstybės jurisdikcija arba įsitraukė į klausimo nagrinėjimą iš esmės, pasitaikius pirmai galimybei neprieštaraudamas jurisdikcijos pasirinkimui;
- c) kai kilmės valstybės kompetentinga institucija negali arba atsisako įgyvendinti kompetenciją pakeisti sprendimą arba priimti naują sprendimą; arba
- d) kai kilmės valstybėje priimtas sprendimas negali būti pripažintas arba paskelbtas vykdytinu susitariančiojoje valstybėje, kurioje ketinama pradėti sprendimo keitimo arba naujo sprendimo priėmimo procedūrą.

V SKYRIUS

PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

19 straipsnis

Šio skyriaus taikymo sritis

- 1) Šis skyrius taikomas teisminių arba administracinių institucijų priimtiems sprendimams dėl išlaikymo prievolių. Sąvoka „sprendimas“ taip pat apima tokioje institucijoje sudarytą arba jos patvirtintą taikos sutartį arba susitarimą. Sprendime gali būti numatytas automatinis sumos indeksavimas ir reikalavimas sumokėti uždelstą mokėjimą, išlaikymą atgaline data arba palūkanas, taip pat nustatytos sąnaudos arba išlaidos.

- 2) Jei sprendimas priimtas ne vien dėl išlaikymo prievolės, šio skyriaus nuostatos galioja tik su išlaikymo prievole susijusiai sprendimo daliai.
- 3) Šio straipsnio 1 dalyje „administracinė institucija“ reiškia viešąjį subjektą, kurio sprendimai pagal valstybės, kurioje jis įsteigtas, teisę
 - a) gali būti skundžiami teismui arba jo peržiūrimi ir
 - b) turi panašią galią ir poveikį kaip ir teismo sprendimas tuo pačiu klausimu.
- 4) Šis skyrius taip pat taikomas 30 straipsnyje numatytiems susitarimams dėl išlaikymo.
- 5) Šio skyriaus nuostatos taikomos prašymams dėl pripažinimo ir vykdymo, pagal 37 straipsnį pateiktiems tiesiogiai valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentingai institucijai.

20 straipsnis

Pripažinimo ir vykdymo pagrindai

- 1) Vienoje susitariančiojoje valstybėje (kilmės valstybėje) priimtas sprendimas pripažįstamas ir vykdomas kitoje susitariančiojoje valstybėje, jei:
 - a) pradedant procedūrą atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta buvo kilmės valstybėje;

- b) atsakovas aiškiai sutiko su jurisdikcija arba įsitraukė į klausimo nagrinėjimą iš esmės, pasitaikius pirmai galimybei neprieštaraudamas jurisdikcijos pasirinkimui;
 - c) pradedant procedūrą kreditoriaus nuolatinė gyvenamoji vieta buvo kilmės valstybėje;
 - d) pradedant procedūrą vaiko, kurio atžvilgiu nurodyta mokėti išlaikymą, nuolatinė gyvenamoji vieta buvo kilmės valstybėje su sąlyga, kad atsakovas kartu su vaiku gyveno toje valstybėje arba turėjo joje gyvenamąją vietą ir ten vaiką išlaikė;
 - e) šalys sudarė rašytinį susitarimą dėl jurisdikcijos, išskyrus ginčus dėl vaiko išlaikymo prievolių; arba
 - f) sprendimą priėmė institucija, kompetentinga asmens civilinės būklės arba tėvų valdžios nustatymo klausimais, nebent jurisdikcija buvo grindžiama vien vienos iš šalių pilietybe.
- 2) Susitariančioji valstybė pagal 62 straipsnį gali padaryti išlygą dėl šio straipsnio 1 dalies c, e arba f punktų.

- 3) Pagal šio straipsnio 2 dalį išlygą daranti susitariančioji valstybė pripažįsta ir vykdo sprendimą, jei pagal jos teisę panašiomis faktinėmis aplinkybėmis būtų konstatuota arba būtų buvusi konstatuota jos institucijų kompetencija priimti tokį sprendimą.
- 4) Jei dėl susitariančiosios valstybės išlygos pagal šio straipsnio 2 dalį neįmanoma pripažinti sprendimo, o skolininko nuolatinė gyvenamoji vieta yra toje susitariančiojoje valstybėje, ta valstybė imasi visų tinkamų priemonių sprendimui kreditoriaus naudai priimti. Pirmesnis sakinytis netaikomas 19 straipsnio 5 dalyje minimiems tiesioginiams prašymams dėl pripažinimo ir vykdymo arba 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytiems išlaikymo reikalavimams.
- 5) Dėl jaunesnio nei 18 metų vaiko priimtas sprendimas, kurio negalima pripažinti vien dėl išlygos šio straipsnio 1 dalies c, e arba f punkto atžvilgiu, laikomas pagrindžiančiu to vaiko teisę į išlaikymą valstybėje, į kurią kreipiamasi.
- 6) Sprendimas pripažįstamas tik tuo atveju, jeigu jis galioja kilmės valstybėje, ir vykdomas tik tuo atveju, jeigu jis yra vykdytinas kilmės valstybėje.

21 straipsnis

Dalomumas ir dalinis pripažinimas bei vykdymas

- 1) Jei valstybė, į kurią kreipiamasi, negali pripažinti arba vykdyti viso sprendimo, ji pripažįsta arba vykdo bet kurią atskiriamą sprendimo dalį, kuri gali būti pripažįstama arba vykdoma.
- 2) Visada galima prašyti dalies sprendimo pripažinimo arba vykdymo.

22 straipsnis

Atsisakymo pripažinti ir vykdyti sprendimą pagrindai

Galima atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jei:

- a) sprendimo pripažinimas ir vykdymas aiškiai prieštarauja valstybės, į kurią kreipiamasi, viešajai tvarkai (*ordre public*);
- b) sprendimas buvo gautas procedūros metu panaudojant apgaulę;
- c) valstybės, į kurią kreipiamasi, institucijoje vyksta procedūra tarp tų pačių šalių dėl to paties dalyko ir joje ta procedūra pradėta pirma;

- d) sprendimas prieštarauja valstybėje, į kurią kreipiamasi, arba kitoje valstybėje priimtam sprendimui dėl ginčo tarp tų pačių šalių ir to paties dalyko su sąlyga, kad pastarasis sprendimas atitinka būtinas sąlygas, keliamas jo pripažinimui ir vykdymui valstybėje, į kurią kreipiamasi;
- e) tais atvejais, kai atsakovas neatvyksta arba nedalyvauja kilmės valstybėje vykstančioje procedūroje:
 - i) kai kilmės valstybės teisėje numatyta, kad apie procedūrą pranešama, atsakovui nebuvo tinkamai pranešta apie procedūrą ir jis negalėjo būti išklausytas; arba
 - ii) kai kilmės valstybės teisėje nenumatyta, kad apie procedūrą pranešama, atsakovui nebuvo tinkamai pranešta apie sprendimą ir jis negalėjo pateikti prieštaravimo arba apskųsti sprendimo fakto ir teisės klausimais; arba
- f) sprendimas priimtas pažeidžiant 18 straipsnį.

23 straipsnis

Prašymo dėl pripažinimo ir vykdymo nagrinėjimo procedūra

- 1) Atsižvelgiant į šios Konvencijos nuostatas, pripažinimo ir vykdymo procedūras reglamentuoja valstybės, į kurią kreipiamasi, teisė.

- 2) Kai prašymas dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo pagal III skyriaus nuostatas pateikiamas per centrinės institucijas, prašomoji centrinė institucija nedelsdama:
 - a) perduoda prašymą kompetentingai institucijai, kuri neatidėliodama pripažįsta sprendimą vykdytinu arba užregistruoja jį vykdymo procedūrai; arba
 - b) pati imasi šių veiksmų, jei turi tam kompetenciją.
- 3) Kai prašymas pagal 19 straipsnio 5 dalį pateikiamas tiesiogiai valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentingai institucijai, ši institucija neatidėliodama pripažįsta sprendimą vykdytinu arba užregistruoja jį vykdymo procedūrai.
- 4) Atsisakyti pripažinti arba registruoti galima tik 22 straipsnio a punkte nustatytu pagrindu. Šiuo etapu nei pareiškėjas, nei atsakovas negali pateikti jokių prieštaravimų.
- 5) Pareiškėjui ir atsakovui nedelsiant pranešama apie pripažinimą arba registravimą pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis arba apie atsisakymą pripažinti ar registruoti pagal šio straipsnio 4 dalį; jie gali pateikti prieštaravimą arba apskūsti sprendimą fakto ir teisės klausimais.
- 6) Prieštaravimas arba skundas turi būti pateiktas per 30 dienų nuo pranešimo pagal šio straipsnio 5 dalį. Jei prieštaraujanti šalis negyvena susitariančiojoje valstybėje, kurioje sprendimas buvo pripažintas ar registruotas arba atsisakyta tai padaryti, prieštaravimas arba skundas pateikiamas per 60 dienų nuo pranešimo.

- 7) Prieštaravimas arba skundas gali būti grindžiami tik:
- a) 22 straipsnyje nustatytais atsisakymo pripažinti ir vykdyti sprendimą pagrindais;
 - b) 20 straipsnyje nurodytais pripažinimo ir vykdymo pagrindais;
 - c) pagal 25 straipsnio 1 dalies a, b ar d punktus arba 3 dalies b punktą perduotų dokumentų autentiškumu ir vientisumu.
- 8) Atsakovo prieštaravimas arba skundas taip pat gali būti grindžiamas skolinės prievolės įvykdymu, jei sprendimo pripažinimas ir vykdymas susiję su anksčiau atsiradusiomis mokėjimo prievolėmis.
- 9) Pareiškėjui ir atsakovui nedelsiant pranešama apie sprendimą dėl prieštaravimo arba skundo.
- 10) Tolesnis apskundimas, jei tokia galimybė numatyta valstybės, į kurią kreipiamasi, teisėje, negali sustabdyti sprendimo vykdymo, nebent susiklostytų išskirtinės aplinkybės.
- 11) Sprendimus dėl pripažinimo ir vykdymo, įskaitant bet kokius skundus, kompetentinga institucija priima kuo greičiau.

24 straipsnis

Alternatyvi prašymo dėl pripažinimo ir vykdymo nagrinėjimo procedūra

- 1) Nepažeisdama 23 straipsnio 2–11 dalių, valstybė gali pagal 63 straipsnį pareikšti, kad taikys šiame straipsnyje nustatytą pripažinimo ir vykdymo procedūrą.
- 2) Kai prašymas dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo pagal III skyriaus nuostatas pateikiamas per centrinės institucijas, prašomoji centrinė institucija nedelsdama:
 - a) perduoda prašymą kompetentingai institucijai, kuri priima sprendimą dėl prašymo pripažinti ir vykdyti; arba
 - b) pati priima sprendimą, jei turi tam kompetenciją.
- 3) Kompetentinga institucija priima sprendimą dėl pripažinimo ir vykdymo po to, kai atsakovui buvo tinkamai ir nedelsiant pranešta apie procedūrą ir abiem šalims suteikta tinkama galimybė būti išklausytoms.
- 4) Kompetentinga institucija savo iniciatyva gali peržiūrėti 22 straipsnio a, c ir d punktuose nurodytus atsisakymo pripažinti ir vykdyti pagrindus. Ji gali peržiūrėti visus 20 ir 22 straipsniuose bei 23 straipsnio 7 dalies c punkte išvardytus pagrindus, jei to reikalauja atsakovas arba jei abejonės dėl šių pagrindų kyla atsižvelgiant į dokumentus, pateiktus pagal 25 straipsnį.

- 5) Atsisakymas pripažinti ir vykdyti taip pat gali būti grindžiamas skolinės prievolės įvykdymu, jei sprendimo pripažinimas ir vykdymas susiję su anksčiau atsiradusiomis mokėjimo prievolėmis.
- 6) Bet koks apskundimas, jei tokia galimybė numatyta valstybės, į kurią kreipiamasi, teisėje, negali sustabdyti sprendimo vykdymo, nebent susiklostytų išskirtinės aplinkybės.
- 7) Sprendimus dėl pripažinimo ir vykdymo, įskaitant bet kokius skundus, kompetentinga institucija priima kuo greičiau.

25 straipsnis

Dokumentai

- 1) Prie 23 arba 24 straipsnyje nurodyto prašymo dėl pripažinimo ir vykdymo pridedama:
 - a) visas sprendimo tekstas;
 - b) dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad sprendimas kilmės valstybėje vykdytinas, o administracinės institucijos sprendimo atveju – dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad įvykdyti 19 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai, nebent ta valstybė pagal 57 straipsnį yra nurodžiusi, kad jos administracinių institucijų sprendimai visada atitinka šiuos reikalavimus;

- c) jei atsakovas neatvyko ir jam nebuvo atstovaujama procedūroje kilmės valstybėje, dokumentas arba dokumentai, kuriais atitinkamai patvirtinama, kad atsakovui buvo tinkamai pranešta apie procedūrą ir suteikta galimybė būti išklausytam arba kad jam buvo tinkamai pranešta apie sprendimą ir suteikta galimybė pateikti dėl jo prieštaravimą arba apskųsti fakto ir teisės klausimais;
 - d) prireikus, dokumentas, kuriame nurodytas bet kokių įsiskolinimų dydis ir apskaičiavimo data;
 - e) prireikus, kai priimtas sprendimas, kuriame numatytas automatinis sumos indeksavimas – dokumentas, kuriame pateikiama tokiam apskaičiavimui reikalinga informacija;
 - f) prireikus, dokumentai, kuriuose nurodyta, kokio masto nemokama teisinė pagalba pareiškėjui buvo suteikta kilmės valstybėje.
- 2) Pateikus prieštaravimą arba skundą pagal 23 straipsnio 7 dalies c punktą arba valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentingai institucijai paprašius, visų atitinkamų dokumentų kopijas, patvirtintas kilmės valstybės kompetentingos institucijos, nedelsiant pateikia:
- a) prašančiosios valstybės centrinė institucija, kai prašymas pateiktas pagal III skyriaus nuostatas;

- b) pareiškėjas, kai prašymas pateiktas tiesiogiai valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentingai institucijai.
- 3) Susitariančioji valstybė, vadovaudamasi 57 straipsniu, gali nurodyti:
- a) kad prie prašymo turi būti pridedama viso sprendimo kopija, patvirtinta kilmės valstybės kompetentingos institucijos;
 - b) aplinkybes, kuriomis ji vietoj viso sprendimo teksto priima kilmės valstybės kompetentingos institucijos parengtą sprendimo santrauką arba išrašą, kuris gali būti rengiamas pagal Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos rekomenduojamą ir paskelbtą formą; arba
 - c) kad ji nereikalauja dokumento, kuriuo patvirtinama atitiktis 19 straipsnio 3 dalies reikalavimams.

26 straipsnis

Prašymo dėl pripažinimo nagrinėjimo procedūra

Šis skyrius *mutatis mutandis* taikomas prašymams dėl sprendimo pripažinimo, išskyrus vykdymo reikalavimą, kuris pakeičiamas reikalavimu, kad sprendimas galėtų kilmės valstybėje.

27 straipsnis

Konstatuotos faktinės aplinkybės

Valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentinga institucija saistoma konstatuotų faktinių aplinkybių, kuriomis kilmės valstybė grindžia savo jurisdikciją.

28 straipsnis

Draudimas peržiūrėti iš esmės

Valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentinga institucija neperžiūri sprendimo iš esmės.

29 straipsnis

Nereikalaujamas vaiko arba pareiškėjo dalyvavimas

Nereikalaujama, kad vaikas arba pareiškėjas dalyvautų valstybėje, į kurią kreipiamasi, pagal šio skyriaus nuostatas vykstančioje procedūroje.

30 straipsnis
Susitarimai dėl išlaikymo

- 1) Susitariančiojoje valstybėje sudarytą susitarimą dėl išlaikymo turi būti galima pripažinti ir vykdyti kaip pagal šio skyriaus nuostatas priimtą sprendimą, jei jis kilmės valstybėje vykdytinas kaip sprendimas.
- 2) 10 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose bei 2 dalies a punkte vartojama sąvoka „sprendimas“ apima susitarimą dėl išlaikymo.
- 3) Prie prašymo pripažinti ir vykdyti susitarimą dėl išlaikymo pridedama:
 - a) visas susitarimo dėl išlaikymo tekstas; ir
 - b) dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad konkretus susitarimas dėl išlaikymo kilmės valstybėje vykdytinas kaip sprendimas.
- 4) Galima atsisakyti pripažinti ir vykdyti susitarimą dėl išlaikymo, jei:
 - a) pripažinimas ir vykdymas aiškiai prieštarauja valstybės, į kurią kreipiamasi, viešajai tvarkai;
 - b) susitarimas dėl išlaikymo pasiektas apgaule arba panaudojus klastotę;

- c) susitarimas dėl išlaikymo prieštarauja valstybėje, į kurią kreipiamasi, arba kitoje valstybėje priimtam sprendimui dėl ginčo tarp tų pačių šalių ir dėl to paties dalyko su sąlyga, kad pastarasis sprendimas atitinka būtinas sąlygas, keliamas jo pripažinimui ir vykdymui valstybėje, į kurią kreipiamasi.
- 5) Šio skyriaus nuostatos, išskyrus 20 straipsnį, 22 straipsnį, 23 straipsnio 7 dalį, 25 straipsnio 1 ir 3 dalis, *mutatis mutandis* taikomos susitarimų dėl išlaikymo pripažinimui ir vykdymui, tačiau
- a) atsisakyti pripažinti arba registruoti pagal 23 straipsnio 2 ir 3 dalis galima tik šio straipsnio 4 dalies a punkte nustatytu pagrindu;
 - b) 23 straipsnio 6 dalyje nurodytas prieštaravimas arba skundas gali būti grindžiami tik:
 - i) šio straipsnio 4 dalyje nustatytais atsisakymo pripažinti ir vykdyti pagrindais;
 - ii) pagal šio straipsnio 3 dalį perduotų dokumentų autentiškumu arba vientisumu;

- c) procedūros pagal 24 straipsnio 4 dalį atveju kompetentinga institucija gali savo iniciatyva peržiūrėti šio straipsnio 4 dalies a punkte numatytą atsisakymo pripažinti ir vykdyti pagrindą. Ji gali peržiūrėti visus šio straipsnio 4 dalyje išvardytus pagrindus ir patikrinti bet kurio pagal 3 dalį perduoto dokumento autentiškumą arba vientisumą, jei to reikalauja atsakovas arba jei abejonės dėl šių pagrindų kyla atsižvelgiant į pačius dokumentus.
- 6) Susitarimo dėl išlaikymo pripažinimo ir vykdymo procedūra sustabdoma, jei susitariančiosios valstybės kompetentingai institucijai pateikiamas prieštaravimas dėl to susitarimo.
- 7) Valstybė gali pagal 63 straipsnį pareikšti, kad prašymai pripažinti ir vykdyti susitarimą dėl išlaikymo pateikiami tik per centrinės institucijas.
- 8) Susitariančioji valstybė pagal 62 straipsnį gali padaryti susitarimo dėl išlaikymo nepripažinimo ir nevykdymo išlygą.

31 straipsnis
Sprendimai, pagrįsti bendru laikinųjų ir
patvirtinamųjų nutarčių poveikiu

Kai sprendimas grindžiamas bendru vienoje valstybėje priimtos laikinosios nutarties ir kitos valstybės (patvirtinančioji valstybė) institucijos nutarties, kuria patvirtinama laikinoji nutartis, poveikiu,

- a) bet kuri iš šių valstybių šiame skyriuje laikoma kilmės valstybe;
- b) įvykdomi 22 straipsnio e punkte nustatyti reikalavimai, jei atsakovui buvo tinkamai pranešta apie procedūrą patvirtinančiojoje valstybėje ir buvo suteikta galimybė ginčyti laikinosios nutarties patvirtinimą;
- c) įvykdomas 20 straipsnio 6 dalyje nustatytas reikalavimas, kad sprendimas kilmės valstybėje vykdytinas, jei sprendimas vykdytinas patvirtinančiojoje valstybėje; ir
- d) 18 straipsnis neužkerta kelio vienoje iš šių valstybių pradėti sprendimo keitimo procedūrą.

VI SKYRIUS

VYKDYMAS VALSTYBĖJE, Į KURIĄ KREIPIAMASI

32 straipsnis

Vykdymas pagal nacionalinę teisę

- 1) Atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas, vykdymui taikoma valstybės, į kurią kreipiamasi, teisė.
- 2) Vykdymas pradedamas nedelsiant.
- 3) Prašymą pateikus per centrinės institucijas, kai sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu arba užregistruotas vykdyti pagal V skyriaus nuostatas, vykdymas vyksta nenustatant pareiškėjui pareigos imtis tolesnių veiksmų.
- 4) Išlaikymo pareigos trukmei taikomos sprendimą priėmusioje kilmės valstybėje galiojančios normos.
- 5) Į įsiskolinimus nukreipto vykdymo senaties terminas nustatomas pagal sprendimą priėmusios kilmės valstybės teisę arba valstybės, į kurią kreipiamasi, teisę, pasirenkant tą, kurioje numatytas ilgesnis senaties terminas.

33 straipsnis
Diskriminacijos draudimas

Valstybė, į kurią kreipiamasi, šioje Konvencijoje reglamentuojamiems atvejams numato bent tiek pat vykdymo būdų, kiek taikoma nacionaliniams atvejams.

34 straipsnis
Vykdymo priemonės

- 1) Susitariančiosios valstybės suteikia galimybę naudotis nacionalinėje teisėje taikomomis priemonėmis sprendimams pagal šią Konvenciją vykdyti.
- 2) Tokios priemonės gali būti:
 - a) atskaitymas iš darbo užmokesčio;
 - b) išskaitymas iš banko sąskaitų ir kitų pajamų šaltinių;
 - c) atskaitymai iš socialinio draudimo išmokų;
 - d) turto areštas arba pardavimas iš varžytynių;
 - e) atskaitymas iš grąžintų mokesčių;

- f) atskaitymai iš pensijų išmokų arba jų areštas;
- g) kredito įstaigų informavimas;
- h) atsisakymas išduoti įvairias licencijas (pvz., vairuotojo pažymėjimą), jų sustabdymas arba panaikinimas;
- i) tarpininkavimo, taikinimo ar panašių procedūrų taikymas siekiant savanoriško įvykdymo.

35 straipsnis

Lėšų pervedimas

- 1) Susitariančiosios valstybės raginamos skatinti, be kita ko, sudarant tarptautinius susitarimus, naudotis mažiausiai sąnaudų reikalaujančiais ir veiksmingiausiais išlaikymui skirtų lėšų pervedimo būdais.
- 2) Susitariančioji valstybė, pagal kurios teisę galimybės pervedi lėšas ribojamos, teikia didžiausią prioritetą tam, kad būtų pervedtos pagal šią Konvenciją mokėtinos lėšos.

VII SKYRIUS

VIEŠIEJI SUBJEKTAI

36 straipsnis

Viešieji subjektai – pareiškėjai

- 1) 10 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytų prašymų dėl pripažinimo ir vykdymo tikslais ir 20 straipsnio 4 dalies reglamentuojamais atvejais sąvoka „kreditarius“ apima viešuosius subjektus, veikiančius asmens, turinčio teisę reikalauti išlaikymo, vardu, arba subjektus, turinčius teisę reikalauti kompensuoti vietoj išlaikymo sumokėtas išmokas.
- 2) Viešojo subjekto teisę veikti vietoj asmens, turinčio teisę reikalauti išlaikymo arba prašyti, kad būtų kompensuotos kreditoriui vietoj išlaikymo išmokėtos išmokos, reglamentuoja tam subjektui taikytina teisė.
- 3) Viešasis subjektas gali prašyti pripažinti arba reikalauti vykdyti:
 - a) viešojo subjekto prašymu skolininko nenaudai priimtą sprendimą, kuriuo reikalaujama kompensuoti vietoj išlaikymo išmokėtas išmokas;
 - b) sprendimą, priimtą sprendžiant kreditoriaus ir skolininko ginčą, tiek, kiek tai susiję su kreditoriui vietoj išlaikymo išmokėtomis išmokomis.

- 4) Viešasis subjektas, prašantis pripažinti arba reikalaujantis vykdyti sprendimą, gavęs prašymą pateikia visus dokumentus, patvirtinančius jo teisę pagal šio straipsnio 2 dalį ir faktą, kad kreditoriui buvo išmokėtos išmokos.

VIII SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

37 straipsnis

Tiesioginiai prašymai kompetentingoms institucijoms

- 1) Šia Konvencija nepanaikinama galimybė naudotis susitariančiosios valstybės nacionalinėje teisėje numatytais procedūromis, leidžiančiomis asmeniui (pareiškėjui), laikantis 18 straipsnio nuostatų, tiesiogiai kreiptis į tos valstybės kompetentingą instituciją Konvencijos reglamentuojamais klausimais, be kita ko, siekiant, kad būtų priimtas arba pakeistas sprendimas dėl išlaikymo.
- 2) 14 straipsnio 5 dalis ir 17 straipsnio b punktas bei V, VI, VII ir šio skyriaus nuostatos, išskyrus 40 straipsnio 2 dalį, 42 straipsnį, 43 straipsnio 3 dalį, 44 straipsnio 3 dalį, 45 ir 55 straipsnius, taikomi tiesiogiai susitariančiosios valstybės kompetentingai institucijai pateiktam prašymui dėl pripažinimo ir vykdymo.

- 3) Šio straipsnio 2 dalies tikslais 2 straipsnio 1 dalies a punktas taikomas sprendimui, kuriuo vyresniems nei toje nuostatoje nurodytiems apsaugos reikalingiems asmenims skiriamas išlaikymas, kai toks sprendimas buvo priimtas prieš tiems asmenims sulaukiant tokio amžiaus, o dėl pablogėjusių gebėjimų vyresniems nei to amžiaus asmenims buvo suteiktas išlaikymas.

38 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

Asmens duomenys, surinkti ar perduoti pagal šią Konvenciją, naudojami tik tais tikslais, kuriais jie buvo surinkti ar perduoti.

39 straipsnis

Konfidencialumas

Kiekviena duomenis tvarkanti institucija, vadovaudamasi savo valstybės teisės nuostatomis, užtikrina jų konfidencialumą.

40 straipsnis

Informacijos neatskleidimas

- 1) Institucija neatskleidžia arba nepatvirtina taikant šią Konvenciją surinktos arba perduotos informacijos, jei mano, kad tuo galėtų sukelti grėsmę asmens sveikatai, saugumui arba laisvei.
- 2) Į tokį centrinės institucijos sprendimą šiuo klausimu atsižvelgia kita centrinė institucija, visų pirma šeiminio smurto atvejais.
- 3) Nė viena šio straipsnio nuostata nedraudžia institucijoms rinkti ir perduoti viena kitai informacijos, jei to reikia įsipareigojimams pagal šią Konvenciją įvykdyti.

41 straipsnis

Nereikalavimas legalizuoti

Šios Konvencijos kontekste negali būti reikalaujama legalizavimo ar kitų panašių formalumų.

42 straipsnis

Įgaliojimas

Prašomosios valstybės centrinė institucija iš pareiškėjo gali pareikalauti įgaliojimo tik tuo atveju, jeigu ji atstovauja pareiškėjo vardu teismo procese ar kitose institucijose arba kad galėtų paskirti atstovą tokiems veiksams atlikti.

43 straipsnis

Išlaidų išieškojimas

- 1) Bet kokių išlaidų, patirtų taikant šią Konvenciją, išieškojimui negali būti teikiama pirmenybė prieš išlaikymo išmokų išieškojimą.
- 2) Valstybė gali išieškoti išlaidas iš pralaimėjusios šalies.
- 3) 10 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto prašymo dėl išlaidų išieškojimo iš pralaimėjusios šalies pagal šio straipsnio 2 dalį atveju 10 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „kreditorius“ apima valstybę.
- 4) Šis straipsnis taikomas nepažeidžiant 8 straipsnio.

44 straipsnis
Kalbos reikalavimai

- 1) Prašymas ir susiję dokumentai pateikiami originalo kalba, pridedant vertimą į prašomosios valstybės valstybinę kalbą arba kitą kalbą, kurią pareiškime pagal 63 straipsnį prašomoji valstybė nurodė kaip priimtina, nebent tos valstybės kompetentinga institucija nereikalauja vertimo.
- 2) Susitariančioji valstybė, kurioje yra daugiau nei viena valstybinė kalba ir kuri dėl nacionalinės teisės nuostatų visoje savo teritorijoje negali priimti dokumentų viena iš tų kalbų, pareiškime pagal 63 straipsnį nurodo kalbą, kuria turi būti parengti tokie dokumentai arba jų vertimai, kad juos būtų galima įteikti atitinkamose jos teritorijos vietose.
- 3) Bet koks kitas institucijų susirašinėjimas vyksta prašomosios valstybės valstybine kalba arba anglų ar prancūzų kalbomis, nebent centrinės institucijos susitarė kitaip. Tačiau susitariančioji valstybė, darydama išlygą pagal 62 straipsnį, gali prieštarauti anglų arba prancūzų kalbos vartojimui.

45 straipsnis

Vertimo būdai ir sąnaudos

- 1) Pateikus prašymą pagal III skyriaus nuostatas, centrinės institucijos konkrečiu atveju arba bendrai gali sutarti, kad vertimas į prašomosios valstybės valstybinę kalbą gali būti daromas prašomojoje valstybėje iš originalo kalbos arba bet kokios kitos sutartos kalbos. Jei tokio susitarimo nėra ir prašančioji centrinė institucija negali įvykdyti 44 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų reikalavimų, prašymas ir susiję dokumentai gali būti perduodami kartu su vertimu į anglų arba prancūzų kalbą tolesniam vertimui į prašomosios valstybės valstybinę kalbą.
- 2) Taikant šio straipsnio 1 dalį kylančias vertimo sąnaudas padengia prašančioji valstybė, jeigu atitinkamų valstybių centrinės institucijos nesusitarė kitaip.
- 3) Nepaisant 8 straipsnio nuostatų, prašančioji centrinė institucija gali pareikalauti iš pareiškėjo atlyginti prašymo ir susijusių dokumentų vertimo sąnaudas, nebent šias sąnaudas galima padengti pagal jos teisinės pagalbos sistemą.

46 straipsnis

Neunifikuotos teisės sistemos – aiškinimas

- 1) Jei skirtinguose valstybės teritorijos vienetuose šios Konvencijos reglamentuojamiems klausimams taikomos dvi ar daugiau teisės sistemų ar skirtingos teisės taisyklės:
 - a) visos nuorodos į valstybės teisę arba procedūras prireikus laikomos nuorodomis į atitinkamame teritoriniame vienetą galiojančią teisę arba procedūras;
 - b) visos nuorodos į toje valstybėje priimtą, pripažintą, pripažintą ir įvykdytą, įvykdytą ar pakeistą sprendimą prireikus laikomos nuorodomis į atitinkamame teritoriniame vienetą priimtą, pripažintą, pripažintą ir įvykdytą, įvykdytą ar pakeistą sprendimą;
 - c) visos nuorodos į tos valstybės teismą arba administracinę instituciją prireikus laikomos nuorodomis į atitinkamo teritorinio vieneto teismą arba administracinę instituciją;
 - d) visos nuorodos į tos valstybės kompetentingas institucijas, viešuosius subjektus ir kitas institucijas, išskyrus centrinės institucijas, prireikus laikomos nuorodomis į institucijas, įgaliotas veikti atitinkamame teritoriniame vienetą;

- e) visos nuorodos į gyvenamąją vietą arba nuolatinę gyvenamąją vietą toje valstybėje prireikus laikomos nuorodomis į gyvenamąją vietą arba nuolatinę gyvenamąją vietą atitinkamame teritoriniame vienetė;
- f) visos nuorodos į turto buvimo vietą toje valstybėje prireikus laikomos nuorodomis į turto buvimo vietą atitinkamame teritoriniame vienetė;
- g) visos nuorodos į toje valstybėje galiojantį abipusį susitarimą prireikus laikomos nuorodomis į atitinkamame teritoriniame vienetė galiojantį abipusį susitarimą;
- h) visos nuorodos į nemokamą teisinę pagalbą toje valstybėje prireikus laikomos nuorodomis į nemokamą teisinę pagalbą atitinkamame teritoriniame vienetė;
- i) visos nuorodos į toje valstybėje sudarytą susitarimą dėl išlaikymo prireikus laikomos nuorodomis į atitinkamame teritoriniame vienetė sudarytą susitarimą dėl išlaikymo;
- j) visos nuorodos į tos valstybės atliekamą išlaidų išieškojimą prireikus laikomos nuorodomis į išlaidų išieškojimą, atliekamą atitinkamo teritorinio vieneto.

2) Šis straipsnis netaikomas regioninei ekonominės integracijos organizacijai.

47 straipsnis

Neunifikuotos teisės sistemos – materialinės normos

- 1) Susitariančioji valstybė, kurią sudaro du arba daugiau teritorinių vienetų, kuriuose galioja skirtingos teisės sistemos, neprivalo taikyti šios Konvencijos situacijoms, išimtinai susijusioms su tokiais skirtingais teritoriniais vienetais.
- 2) Susitariančiosios valstybės, kurioje yra du arba daugiau teritorinių vienetų, kuriuose galioja skirtingos teisės sistemos, teritorinio vieneto kompetentinga institucija neprivalo pripažinti arba vykdyti kitoje susitariančiojoje valstybėje priimto sprendimo vien dėl to, kad sprendimas buvo pripažintas arba įvykdytas pagal šią Konvenciją kitame tos pačios susitariančiosios valstybės teritoriniame vienetė.
- 3) Šis straipsnis netaikomas regioninei ekonominės integracijos organizacijai.

48 straipsnis

Suderinimas su ankstesnėmis Hagos konvencijomis dėl išlaikymo

Susitariančiųjų valstybių tarpusavio santykiuose ši Konvencija, remiantis 56 straipsnio 2 dalimi, pakeičia 1973 m. spalio 2 d. Hagos konvenciją dėl sprendimų, susijusių su išlaikymo pareigomis, pripažinimo ir vykdymo ir 1958 m. balandžio 15 d. Hagos konvenciją dėl sprendimų, susijusių su išlaikymo pareigomis vaikams, pripažinimo ir vykdymo tiek, kiek jų taikymo sritis tose valstybėse sutampa su šios Konvencijos taikymo sritimi.

49 straipsnis

Suderinimas su 1956 m. Niujorko konvencija

Susitariančiųjų valstybių tarpusavio santykiuose ši Konvencija pakeičia 1956 m. birželio 20 d. Jungtinių Tautų konvenciją dėl išlaikymo išmokų išieškojimo užsienyje tiek, kiek jų taikymo sritis tose valstybėse sutampa su šios konvencijos taikymo sritimi.

50 straipsnis

Santykis su ankstesnėmis Hagos konvencijomis dėl dokumentų įteikimo ir įrodymų rinkimo

Ši Konvencija neturi poveikio 1954 m. kovo 1 d. Hagos konvencijai dėl civilinio proceso, 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijai dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje ir 1970 m. kovo 18 d. Hagos konvencijai dėl įrodymų civilinėse arba komercinėse bylose paėmimo užsienyje.

51 straipsnis

Suderinimas su teisės aktais ir papildomais susitarimais

- 1) Ši Konvencija neturi poveikio iki jos sudarytiems tarptautinės teisės aktams, kurių šalys yra susitariančiosios valstybės ir kuriuose įtvirtintos nuostatos, taikomos šioje Konvencijoje reglamentuojamiems klausimams.
- 2) Kiekviena susitariančioji valstybė su viena ar keliomis susitariančiosiomis valstybėmis gali sudaryti susitarimus, kuriuose įtvirtintos nuostatos, taikomos šioje Konvencijoje reglamentuojamiems klausimams, kad pagerintų Konvencijos taikymą tarpusavio santykiuose, jeigu tokie susitarimai atitinka Konvencijos tikslus ir paskirtį ir tų valstybių santykiuose su kitomis susitariančiosiomis valstybėmis neturi poveikio Konvencijos nuostatų taikymui. Valstybės, sudariusios tokį susitarimą, jo kopiją perduoda šios Konvencijos depozitarui.

- 3) Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taip pat taikomos abipusiems susitarimams ir unifikuotai teisei, grindžiamai ypatingais atitinkamų valstybių ryšiais.
- 4) Ši Konvencija neturi poveikio regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kuri yra šios Konvencijos šalis, teisės aktų, priimtų sudarius Konvenciją, taikymui Konvencijos reglamentuojamais klausimais, jei tokie teisės aktai regioninės ekonominės integracijos organizacijos valstybių narių santykiuose su kitomis susitariančiosiomis valstybėmis neturi poveikio Konvencijos nuostatų taikymui. Kiek tai susiję su regioninės ekonominės integracijos organizacijos valstybių narių sprendimų tarpusavio pripažinimu ir vykdymu, Konvencija neturi poveikio regioninės ekonominės integracijos organizacijos nuostatomis, nepaisant to, ar jos buvo priimtos prieš sudarant Konvenciją, ar po jos sudarymo.

52 straipsnis

Didžiausio veiksmingumo taisyklė

- 1) Ši Konvencija neužkerta kelio sutarties, susitarimo ar kito tarptautinės teisės dokumento, galiojančio prašančiajai ir prašomajai valstybei, taikymui arba prašomojoje valstybėje galiojančio abipusio susitarimo taikymui, kuriuose numatyta:
 - a) išsamesni sprendimų dėl išlaikymo pripažinimo pagrindai, nepažeidžiant Konvencijos 22 straipsnio f punkto;

- b) supaprastintos ir pagreitintos prašymų pripažinti arba pripažinti ir vykdyti sprendimus dėl išlaikymo procedūros;
 - c) palankesnė teisinė pagalba nei numatyta 14–17 straipsniuose; arba
 - d) procedūros, leidžiančios pareiškėjui prašančiojoje valstybėje pateikti prašymą tiesiogiai prašomosios valstybės centrinei institucijai.
- 2) Ši Konvencija neužkerta kelio galiojančio įstatymo, numatančio veiksmingesnes taisykles nei nurodytas šio straipsnio 1 dalies a–c punktuose, taikymui prašomojoje valstybėje. Tačiau kiek tai susiję su šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytomis supaprastintomis ir pagreitintomis procedūromis, jos turi atitikti apsaugos, kuri šalims užtikrinama 23 ir 24 straipsniais, reikalavimus, visų pirma keliamus šalių teisėms būti tinkamai informuotoms apie procedūras ir turėti galimybę būti išklausytoms, taip pat prieštaravimo arba apskundimo pasekmėms.

53 straipsnis

Vienodas aiškinimas

Aiškinant šią Konvenciją atsižvelgiama į jos tarptautinį pobūdį ir būtinybę skatinti vienodai ją taikyti.

54 straipsnis

Praktinio Konvencijos veikimo peržiūra

- 1) Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos generalinis sekretorius reguliariai šaukia specialią komisiją Konvencijos praktiniam veikimui peržiūrėti ir geros praktikos pagal šią Konvenciją plėtojimui skatinti.
- 2) Tokios peržiūros tikslais susitariančiosios valstybės bendradarbiauja su Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatinio biuru renkant informaciją, įskaitant statistinius duomenis ir teismų praktiką, apie praktinį Konvencijos veikimą.

55 straipsnis

Formų pakeitimai

- 1) Šios Konvencijos prieduose pateiktos formos gali būti keičiamos Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos, į kurią kviečiamos visos susitariančiosios valstybės ir visi nariai, generalinio sekretoriaus sušauktos specialios komisijos sprendimu. Pasiūlymas dėl formų keitimo įtraukiamas į susitikimo darbotvarkę.

- 2) Specialios komisijos darbe dalyvaujančių susitariančiųjų valstybių priimti pakeitimai visoms susitariančiosioms valstybėms įsigalioja septinto kalendorinio mėnesio nuo depozitaro pranešimo apie juos visoms susitariančiosioms valstybėms pirmą dieną.
- 3) Per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį kiekviena susitariančioji valstybė gali raštu pranešti depozitarui, kad pagal 62 straipsnį daro išlygą dėl šio pakeitimo. Tokią išlygą daranti valstybė iki išlygos atšaukimo laikoma valstybe, nesančia šios Konvencijos šalimi to pakeitimo atžvilgiu.

56 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

- 1) Konvencija taikoma visada, kai:
 - a) prašymą pagal 7 straipsnį arba prašymą pagal III skyriaus nuostatas prašomosios valstybės centrinė institucija gavo įsigaliojus Konvencijai tarp prašančiosios ir prašomosios valstybių;
 - b) tiesioginį prašymą dėl pripažinimo ir vykdymo valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentinga institucija gavo įsigaliojus Konvencijai tarp kilmės valstybės ir valstybės, į kurią kreipiamasi.

- 2) Kiek tai susiję su sprendimų pripažinimu ir vykdymu šios Konvencijos susitariančiose valstybėse, kurios taip pat yra 48 straipsnyje minimų Hagos konvencijų dėl išlaikymo šalys, jei pripažinimo ir vykdymo sąlygos pagal šią Konvenciją užkerta kelią kilmės valstybės sprendimo, kuris buvo priimtas prieš įsigaliojant šiai Konvencijai tai valstybei ir kuris kitu atveju būtų buvęs pripažintas ir įvykdytas pagal konvenciją, galiojusią sprendimo priėmimo metu, pripažinimui ir vykdymui, taikomos tos konvencijos sąlygos.
- 3) Ši Konvencija neįpareigoja valstybės, į kurią kreipiamasi, vykdyti sprendimą ar susitarimą dėl išlaikymo mokėjimų, mokėtinų iki įsigaliojant Konvencijai tarp kilmės valstybės ir valstybės, į kurią kreipiamasi, išskyrus atvejus, kai tai susiję su išlaikymo prievolėmis, kylančiomis iš tėvų ir vaikų santykių, jaunesnių nei 21 metų asmenų atžvilgiu.

57 straipsnis

Informavimas apie teisės aktus, procedūras ir paslaugas

- 1) Deponuodama ratifikavimo arba prisijungimo dokumentus arba darydama pareiškimą pagal Konvencijos 61 straipsnį, susitariančioji valstybė pateikia Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatiniam biurui:
 - a) teisės aktų ir procedūrų, reglamentuojančių išlaikymo prievoles, apibūdinimą;

- b) priemonių, kurių ji imsis pareigoms pagal 6 straipsnį vykdyti, apibūdinimą;
 - c) aprašymą, kaip ji sudarys pareiškėjams galimybes veiksmingai pasinaudoti procedūromis, kaip to reikalaujama pagal 14 straipsnį;
 - d) vykdymo normų ir procedūrų, įskaitant visus vykdymo apribojimus, visų pirma skolininko apsaugos normas bei senaties terminus, apibūdinimą;
 - e) 25 straipsnio 1 dalies b punkte ir 3 dalyje nurodytą informaciją.
- 2) Susitariančiosios valstybės, vykdydamos savo pareigas pagal šio straipsnio 1 dalį, gali naudotis Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos rekomenduojamu ir paskelbtu „šalies apibūdinimu“.
- 3) Informaciją atnaujina susitariančiosios valstybės.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58 straipsnis

Pasirašymas, ratifikavimas ir prisijungimas

- 1) Šią Konvenciją gali pasirašyti valstybės, kurios Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos dvidešimt pirmosios sesijos metu buvo jos dalyvės, ir kitos toje sesijoje dalyvavusios valstybės.
- 2) Konvencija ratifikuojama, priimama arba patvirtinama; ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Nyderlandų Karalystės užsienio reikalų ministerijai, kuri yra šios Konvencijos depozitaras.
- 3) Bet kuri kita valstybė arba regioninė ekonominės integracijos organizacija gali prisijungti prie Konvencijos, jai įsigaliojus pagal 60 straipsnio 1 dalį.
- 4) Prisijungimo dokumentas atiduodamas saugoti depozitarui.

- 5) Toks prisijungimas daro poveikį tik prisijungiančiosios valstybės ir tų susitariančiųjų valstybių, kurios per 12 mėnesių nuo 65 straipsnyje nurodyto pranešimo dienos nepareiškė prieštaravimų dėl prisijungimo, santykiams. Tokį prieštaravimą valstybės taip pat gali pareikšti ratifikuodamos, priimdamos ar patvirtindamos Konvenciją po prisijungimo. Apie visus prieštaravimus pranešama depozitarui.

59 straipsnis

Regioninės ekonominės integracijos organizacijos

- 1) Regioninė ekonominės integracijos organizacija, kurią sudaro tik suverenos valstybės ir kuri turi kompetenciją nagrinėti kai kuriuos arba visus šios Konvencijos reglamentuojamus klausimus, taip pat gali pasirašyti, priimti, patvirtinti šią Konvenciją arba prie jos prisijungti. Regioninė ekonominės integracijos organizacija tokiu atveju turi susitariančiosios valstybės teises ir pareigas tiek, kiek organizacija turi kompetenciją nagrinėti Konvencijos reglamentuojamus klausimus.
- 2) Regioninė ekonominės integracijos organizacija pasirašydama, priimdama, patvirtindama arba prisijungdama raštu praneša depozitarui apie šios Konvencijos reglamentuojamus klausimus, kuriais jai kompetenciją perdavė jos valstybės narės. Organizacija nedelsdama raštu informuoja depozitarą apie visus savo kompetencijos pasikeitimus, palyginti su paskutiniu pranešimu pagal šią dalį.

- 3) Regioninė ekonominės integracijos organizacija pasirašydama, priimdama, patvirtindama arba prisijungdama gali pareikšti pagal 63 straipsnį, kad ji turi kompetenciją visais šios Konvencijos reglamentuojamais klausimais ir kad valstybės narės, kurios atitinkamu klausimu perdavė kompetenciją regioninei ekonominės integracijos organizacijai, privalo laikytis šios Konvencijos atsižvelgiant į tai, kad organizacija ją pasirašė, priėmė, patvirtino arba prie jos prisijungė.
- 4) Šios Konvencijos įsigaliojimo tikslais į visus regioninės ekonominės integracijos organizacijos deponuojamus dokumentus atsižvelgiama tik tuomet, kai regioninė ekonominės integracijos organizacija padaro pareiškimą pagal šio straipsnio 3 dalį.
- 5) Visos šios Konvencijos nuorodos į „susitariančiąją valstybę“ arba „valstybę“ prireikus taip pat taikomos regioninei ekonominės integracijos organizacijai, kuri yra Konvencijos šalis. Jeigu regioninė ekonominės integracijos organizacija pagal šio straipsnio 3 dalį padaro pareiškimą, visos šios Konvencijos nuorodos į „susitariančiąją valstybę“ arba „valstybę“ prireikus taip pat taikomos atitinkamoms organizacijos valstybėms narėms.

60 straipsnis

Įsigaliojimas

- 1) Konvencija įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo antro ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumento, nurodyto 58 straipsnyje, deponavimo dienos.
- 2) Vėliau Konvencija įsigalioja:
 - a) kiekvienai valstybei arba 59 straipsnio 1 dalyje nurodytai regioninei ekonominės integracijos organizacijai ją ratifikavus, priėmus arba patvirtinus vėliau – pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumento deponavimo;
 - b) kiekvienai valstybei arba regioninei ekonominės integracijos organizacijai, nurodytoms 58 straipsnio 3 dalyje – dieną, kurią baigėsi laikotarpis, per kurį pagal 58 straipsnio 5 dalį galima pareikšti prieštaravimus;
 - c) teritoriniam vienetui, kuris pagal 61 straipsnį įtraukiamas į šios Konvencijos taikymo sritį – pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tame straipsnyje nurodyto pranešimo dienos.

61 straipsnis

Pareiškimai dėl neunifikuotų teisės sistemų

- 1) Jei valstybė turi du ar keletą teritorinių vienetų, kuriuose šioje Konvencijoje reglamentuojamais klausimais taikomos skirtingos teisės sistemos, pasirašydama, ratifikuodama, priimdama, patvirtindama Konvenciją ar prie jos prisijungdama ji gali pagal 63 straipsnį pareikšti, kad ši Konvencija taikoma visiems jos teritoriniams vienetams arba tik vienam ar keliems iš jų, ir gali pakeisti šį pareiškimą bet kada pateikdama kitą pareiškimą.
- 2) Apie tokį pareiškimą pranešama depozitarui ir jame aiškiai nurodomi tie teritoriniai vienetai, kuriems taikoma Konvencija.
- 3) Jeigu valstybė pagal šį straipsnį nepadarо jokio pareiškimo, Konvencija taikoma visiems tos valstybės teritoriniams vienetams.
- 4) Šis straipsnis netaikomas regioninei ekonominės integracijos organizacijai.

62 straipsnis

Išlygos

- 1) Bet kuri susitariančioji valstybė ne vėliau kaip ratifikuodama, priimdama, patvirtindama ar prisijungdama arba darydama pareiškimą pagal 61 straipsnį gali padaryti vieną arba kelias išlygas, numatytas 2 straipsnio 2 dalyje, 20 straipsnio 2 dalyje, 30 straipsnio 8 dalyje, 44 straipsnio 3 dalyje ir 55 straipsnio 3 dalyje. Kitos išlygos negalimos.

- 2) Bet kuri valstybė bet kuriuo metu gali atšaukti padarytą išlygą. Apie išlygos atšaukimą pranešama depozitarui.
- 3) Išlyga nustoja galioti trečio kalendorinio mėnesio nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pranešimo dienos pirmąją dieną.
- 4) Pagal šį straipsnį padarytos išlygos, išskyrus 2 straipsnio 2 dalyje nurodytą išlygą, neturi abipusio poveikio.

63 straipsnis

Pareiškimai

- 1) 2 straipsnio 3 dalyje, 11 straipsnio 1 dalies g punkte, 16 straipsnio 1 dalyje, 24 straipsnio 1 dalyje, 30 straipsnio 7 dalyje, 44 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 59 straipsnio 3 dalyje ir 61 straipsnio 1 dalyje nurodyti pareiškimai gali būti padaromi pasirašant, ratifikuojant, priimant, patvirtinant arba prisijungiant arba bet kuriuo kitu metu po to, ir jie gali būti bet kuriuo metu pakeičiami arba atšaukiami.
- 2) Apie pareiškimą, pakeitimą ir atšaukimą pranešama depozitarui.
- 3) Pasirašant, ratifikuojant, priimant, patvirtinant arba prisijungiant padarytas pareiškimas atitinkamoje valstybėje įsigalioja kartu su šia Konvencija.

- 4) Vėliau padarytas pareiškimas ir visi pareiškimo pakeitimai arba jo atšaukimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai depozitaras gavo pranešimą.

64 straipsnis

Denonsavimas

- 1) Bet kuri šios Konvencijos susitariančioji valstybė gali ją denonsuoti raštu apie tai pranešdama depozitarui. Denonsavimas gali būti taikomas tik tam tikriems valstybės, kurioje yra keletas teritorinių vienetų ir kuriai taikoma ši Konvencija, teritoriniams vienetams.
- 2) Denonsavimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai depozitaras gavo pranešimą. Jeigu pranešime nurodytas ilgesnis denonsavimo įsigaliojimo terminas, denonsavimas įsigalioja pasibaigus ilgesniam terminui po to, kai depozitaras gavo pranešimą.

65 straipsnis

Pranešimas

Depozitaras Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos valstybėms narėms, kitoms valstybėms ir regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms, kurios pasirašė, ratifikavo, priėmė, patvirtino Konvenciją arba prie jos prisijungė pagal 58 ir 59 straipsnius, praneša apie:

- a) bet kokią 58 ir 59 straipsniuose nurodytą pasirašymą, ratifikavimą, priėmimą ir patvirtinimą;
- b) bet kokią 58 straipsnio 3 ir 5 dalyse bei 59 straipsnyje nurodytą prisijungimą ir dėl prisijungimo pareikštą prieštaravimą;
- c) datą, kurią ši Konvencija įsigalioja pagal 60 straipsnį;
- d) pareiškimus, nurodytus 2 straipsnio 3 dalyje, 11 straipsnio 1 dalies g punkte, 16 straipsnio 1 dalyje, 24 straipsnio 1 dalyje, 30 straipsnio 7 dalyje, 44 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 59 straipsnio 3 dalyje ir 61 straipsnio 1 dalyje;
- e) 51 straipsnio 2 dalyje nurodytus susitarimus;
- f) 2 straipsnio 2 dalyje, 20 straipsnio 2 dalyje, 30 straipsnio 8 dalyje, 44 straipsnio 3 dalyje ir 55 straipsnio 3 dalyje nurodytas išlygas ir bet kokią 62 straipsnio 2 dalyje nurodytą atšaukimą;

g) bet koki denonsavimą pagal 64 straipsnį.

Tai patvirtindami toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta 2007 m. lapkričio 23 d. Hagoje anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra autentiški ir vienu egzemplioriumi deponuojami Nyderlandų Karalystės Vyriausybės archyvuose; patvirtinta kopija diplomatiniais kanalais siunčiama kiekvienai valstybei, kuri Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos dvidešimt pirmosios sesijos metu buvo jos narė, ir kiekvienai kitai valstybei, kuri buvo tos sesijos dalyvė.

1 PRIEDAS

Perdavimo forma pagal 12 straipsnio 2 dalį

KONFIDENCIALUMO IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS NUORODA

Asmens duomenys, surinkti ar perduoti pagal šią Konvenciją, naudojami tik tais tikslais, kuriais jie buvo surinkti ar perduoti. Kiekviena tokius duomenis tvarkanti institucija, vadovaudamasi savo valstybės teisės nuostatomis, užtikrina jų konfidencialumą.

Institucija neatskleidžia arba nepatvirtina taikant šią Konvenciją surinktos arba perduotos informacijos, jei mano, kad tuo galėtų sukelti grėsmę asmens sveikatai, saugumui arba laisvei, kaip numatyta 40 straipsnyje.

 Sprendimą dėl informacijos neatskleidimo centrinė institucija priėmė pagal 40 straipsnį.

1. Prašančioji centrinė institucija	2. Prašančiosios valstybės asmuo pasiteirauti
a. Adresas	a. Adresas (jei skiriasi)
b. Telefono numeris	b. Telefono numeris (jei skiriasi)
c. Fakso numeris	c. Fakso numeris (jei skiriasi)
d. El. pašto adresas	d. El. pašto adresas (jei skiriasi)
e. Bylos numeris	e. Kalba (-os)

3. Prašomoji centrinė institucija.....

Adresas.....

4. Išsami informacija apie pareiškėją.....

a. Pavardė (-ės):.....

b. Vardas (-ai):.....

c. Gimimo data:(metai, mėnuo, diena)

arba

a. Viešojo subjekto pavadinimas:.....

5. Išsami informacija apie asmenį (-is), kuriam (-iems) prašomas arba mokėtinas išlaikymas

a. Asmuo yra 4 punkte nurodytas pareiškėjas

b. i. Pavardė (-ės):.....

Vardas (-ai):.....

Gimimo data:(metai, mėnuo, diena)

ii. Pavardė (-ės):.....

Vardas (-ai):.....

Gimimo data:.....(metai, mėnuo, diena)

iii. Pavardė (-ės):.....

Vardas (-ai):.....

Gimimo data:.....(metai, mėnuo, diena)

6. Išsami informacija apie skolininką¹

a. Asmuo yra 4 punkte nurodytas pareiškėjas

b. Pavardė (-ės):.....

c. Vardas (-ai):.....

d. Gimimo data:.....(metai, mėnuo, diena)

7. Ši perdavimo forma susijusi su prašymu ir pridedama prie prašymo pagal:

 10 straipsnio 1 dalies a punktą

 10 straipsnio 1 dalies b punktą

 10 straipsnio 1 dalies c punktą

 10 straipsnio 1 dalies d punktą

 10 straipsnio 1 dalies e punktą

 10 straipsnio 1 dalies f punktą

 10 straipsnio 2 dalies a punktą

 10 straipsnio 2 dalies b punktą

 10 straipsnio 2 dalies c punktą

¹ Remiantis Konvencijos 3 straipsniu, skolininkas – asmuo, kuris turi mokėti arba tariamai turi mokėti išlaikymą.

8. Prie prašymo turi būti pridedami šie dokumentai:

a. Teikiant prašymą pagal 10 straipsnio 1 dalies a punktą ir

vadovaujantis 25 straipsniu:

■ Visas sprendimo tekstas (25 str. 1 dalies a punktas)

■ Kilmės valstybės kompetentingos institucijos parengto sprendimo santrauka arba išrašas (25 str. 3 dalies b punktas) (jei taikoma)

■ Dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad sprendimas kilmės valstybėje vykdytinas, o administracinės institucijos sprendimo atveju – dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad įvykdyti 19 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai, nebent ta valstybė pagal 57 straipsnį yra nurodžiusi, kad jos administracinių institucijų sprendimai visada atitinka tokius reikalavimus (25 str. 1 dalies b punktas), arba jeigu taikomas 25 straipsnio 3 dalies c punktas

■ Jei atsakovas neatvyko ir jam nebuvo atstovaujama procedūroje kilmės valstybėje, dokumentas arba dokumentai, kuriais atitinkamai patvirtinama, kad atsakovui buvo tinkamai pranešta apie procedūrą ir suteikta galimybė būti išklausytam arba kad jam buvo tinkamai pranešta apie sprendimą ir suteikta galimybė pateikti dėl jo prieštaravimą arba apskųsti fakto ir teisės klausimais (25 str. 1 dalies c punktas)

■ Prireikus dokumentas, kuriame nurodytas bet kokių įsiskolinimų dydis ir apskaičiavimo data (25 str. 1 dalies d punktas)

- Prireikus, jei sprendime numatytas automatinis sumos indeksavimas – dokumentas, kuriame pateikiama informacija, būtina tokiam apskaičiavimui atlikti (25 str. 1 dalies e punktas)
- Prireikus, dokumentai, kuriuose nurodyta, kokio masto nemokama teisinė pagalba pareiškėjui buvo suteikta kilmės valstybėje (25 str. 1 dalies f punktas)

Vadovaujantis 30 straipsnio 3 dalimi:

- Visas susitarimo dėl išlaikymo tekstas (30 str. 3 dalies a punktas)
- Dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad konkretus susitarimas dėl išlaikymo kilmės valstybėje vykdytinas kaip sprendimas (30 str. 3 dalies b punktas)
- Bet kuris kitas prie prašymo pridėtas dokumentas (pvz., jei reikalaujama, 36 str. 4 dalies tikslais būtinas dokumentas):

.....

.....

- b. Patvirtinamųjų dokumentų skaičius (išskyrus perdavimo formą ir patį prašymą) pagal 11 straipsnio 3 dalį, teikiant 10 straipsnio 1 dalies b, c, d, e, f punktuose ir 2 dalies a, b arba c punktuose nurodytus prašymus:

 10 straipsnio 1 dalies b punktas

 10 straipsnio 1 dalies c punktas

 10 straipsnio 1 dalies d punktas

 10 straipsnio 1 dalies e punktas

 10 straipsnio 1 dalies f punktas

 10 straipsnio 2 dalies a punktas

 10 straipsnio 2 dalies b punktas

 10 straipsnio 2 dalies c punktas

Vardas, pavardė: (didžiosiomis raidėmis)

Data: (metai, mėnuo, diena)

Centrinės institucijos įgaliotas atstovas

2 PRIEDAS

Gavimo patvirtinimo forma pagal 12 straipsnio 3 dalį

KONFIDENCIALUMO IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS NUORODA

Asmens duomenys, surinkti ar perduoti pagal šią Konvenciją, naudojami tik tais tikslais, kuriais jie buvo surinkti ar perduoti. Kiekviena tokius duomenis tvarkanti institucija, vadovaudamasi savo valstybės teisės nuostatomis, užtikrina jų konfidencialumą.

Institucija neatskleidžia arba nepatvirtina taikant šią Konvenciją surinktos arba perduotos informacijos, jei mano, kad tuo galėtų sukelti grėsmę asmens sveikatai, saugumui arba laisvei, kaip numatyta 40 straipsnyje.

 Sprendimą dėl informacijos neatskleidimo centrinė institucija priėmė pagal 40 straipsnį.

1. Prašomoji centrinė institucija	2. Prašomosios valstybės asmuo pasiteirauti
a. Adresas	a. Adresas (jei skiriasi)
b. Telefono numeris	b. Telefono numeris (jei skiriasi)
c. Fakso numeris	c. Fakso numeris (jei skiriasi)
d. El. pašto adresas	d. El. pašto adresas (jei skiriasi)
e. Bylos numeris	e. Kalba (-os)

3. Prašančioji centrinė institucija

Asmuo pasiteirauti

Adresas

.....

4. Prašomoji centrinė institucija patvirtina, kad

(metai, mėnuo, diena) iš prašančiosios centrinės institucijos gavo perdavimo formą (bylos numeris), parengtą (metai, mėnuo, diena) dėl prašymo, nurodyto:

☐ 10 straipsnio 1 dalies a punkte

☐ 10 straipsnio 1 dalies b punkte

☐ 10 straipsnio 1 dalies c punkte

☐ 10 straipsnio 1 dalies d punkte

☐ 10 straipsnio 1 dalies e punkte

☐ 10 straipsnio 1 dalies f punkte

☐ 10 straipsnio 2 dalies a punkte

☐ 10 straipsnio 2 dalies b punkte

☐ 10 straipsnio 2 dalies c punkte

Pareiškėjo pavardė (-ės)

Asmens (-ų), kuriam (-iems) prašoma mokėti išlaikymą
arba mokėtinas išlaikymas,

pavardė (-ės):

.....

.....

Skolininko pavardė (-ės):

5. Pirmieji veiksmai, kurių ėmėsi prašomoji centrinė institucija:

☐ Byla užbaigta ir vyksta svarstymas

☐ Žr. pridėtą prašymo nagrinėjimo būklės ataskaitą

☐ Prašymo nagrinėjimo būklės ataskaita bus pateikta

☐ Pateikite tokią papildomą informaciją ir (arba) dokumentus:

.....

.....

■ Prašomoji centrinė institucija atsisako nagrinėti prašymą, nes akivaizdu, kad nesilaikoma šios Konvencijos reikalavimų (12 str. 8 dalis). Motyvai

■ yra nurodyti pridėtame dokumente

■ bus nurodyti dokumente, kuris bus pateiktas vėliau

Prašomoji centrinė institucija prašo, kad prašančioji centrinė institucija praneštų apie bet kokį prašymo nagrinėjimo būklės pasikeitimą.

Vardas, pavardė: (didžiosiomis raidėmis)

Data: (metai, mėnuo, diena)

Centrinės institucijos įgaliotas atstovas
